

Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi

Zagreb, listopad 2015.

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

Sadržaj

Sustav javne nabave u Hrvatskoj	3
Usklađivanje djelovanja institucija u sustavu javne nabave	4
Preporuke izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi.....	6
Proširenje ovlasti naručitelja prilikom traženja pojašnjenja i upotpunjenja dokumentacije za nadmetanje.....	6
Proširenje definicije pravnog interesa za pokretanje žalbenog postupka	6
Uvođenje taksativno propisanih, osobito bitnih povreda postupaka javne nabave.....	7
Uvođenje duljih rokova za pokretanje žalbenih postupaka.....	8
Smanjenje naknade za pokretanje žalbenog postupka	8
Detaljni pregled predloženih izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi uz obrazloženja	10
Prijedlog izmjene članka 92. Zakona o javnoj nabavi; pojašnjenje i upotpunjavanje	10
Prijedlog izmjene članka 141. Zakona o javnoj nabavi; pravo na žalbu.....	12
Prijedlog izmjene članka 144. Zakona o javnoj nabavi; osobito bitne povrede.....	13
Prijedlog izmjene članka 146. – 150. i članka 153. Zakona o javnoj nabavi; rokovi za izjavljivanje žalbe	15
Prijedlog izmjene odredbe članka 169. Zakona o javnoj nabavi; naknada za pokretanje žalbenog postupka	22

Sustav javne nabave u Hrvatskoj

Sustav javne nabave u Republici Hrvatskoj reguliran je Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine broj 90/2011, 83/2013, 143/2013, 13/2014) i drugim podzakonskim propisima, koji se još od 2011. godine smatraju usklađenima s relevantnim propisima Europske unije.

Važeći Zakon o javnoj nabavi rezultat je sedmih po redu izmjena u tijeku jednog desetljeća, a uslijed novosti u primjenjivom europskom zakonodavstvu Republika Hrvatska će do travnja 2016. godine morati pristupiti još jednim izmjenama.¹ Sve navedene izmjene i dopune izvršene su u cilju ostvarenja usklađenog, efikasnog i transparentnog sustava javne nabave, no većina sudionika postupaka javne nabave suglasna je da još uvijek postoji znatan prostor za unaprjeđenje sustava. Statistički podaci i iskustva praktičara pokazuju da je sustav javne nabave i dalje opterećen žalbenim postupcima u svim fazama nadmetanja, a praksa Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (DKOM), Uprave za sustav javne nabave (Uprave) i upravnih sudova još uvijek nije međusobno usklađena.

S ciljem ukazivanja na teškoće koje su u tijeku primjene Zakona o javnoj nabavi prepoznate od strane praktičara, ovaj dokument predstavlja prijedlog izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi, s naglaskom na žalbenom postupku kao dijelu Zakona u kojem je interakcija naručitelja i ponuditelja najsnažnija.

¹ U ožujku 2014. godine stupile su na snagu tri nove direktive koje reguliraju javno trošenje - Direktiva 2014/23/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovora o koncesiji, Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ, te Direktiva 2014/25/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o nabavi subjekata koji djeluju u sektoru vodnog gospodarstva, energetske i prometnog sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju izvan snage Direktive 2004/17/EZ („Nove Direktive“). Navedenim Novim Direktivama postupak javne nabave na razini Europske unije temeljito je izmijenjen i moderniziran, a države članice moraju ih implementirati do travnja 2016. godine.

Usklađivanje djelovanja institucija u sustavu javne nabave

Iako su fokus ovog dokumenta zakonodavne izmjene, želimo istaknuti da je kvalitetniji i učinkovitiji sustav javne nabave u Republici Hrvatskoj moguće i potrebno ostvariti kroz snažniju horizontalnu suradnju Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, Uprave za sustav javne nabave i upravnih sudova kao triju ključnih sudionika sustava javne nabave.

Odredbe Zakona o javnoj nabavi ovlašćuju DKOM na donošenje odluka u žalbenim postupcima, a upravne sudove na donošenje odluka u upravnim sporovima pokrenutima protiv odluka DKOM-a. Takvim se odlukama efektivno tumače odredbe Zakona o javnoj nabavi i definira te redefinira primjenjivi pravni okvir za naručitelje i ponuditelje. S druge strane, trenutno je i Uprava za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva također ovlaštena tumačiti Zakon o javnoj nabavi i druge primjenjive propise povodom pojedinačnih upita zainteresirane javnosti. Međutim, ne postoji zakonska osnova temeljem koje bi njihova stajališta morala biti međusobno usklađena, niti su za moguću međusobnu kontradiktornost propisane ikakve posljedice, slijedom čega u praksi kontinuirano dolazi do razlika u tumačenju.

Trenutno su naručitelji i ponuditelji prisiljeni na samostalno donošenje odluka o tome treba li primijeniti tumačenje DKOM-a ili ono Uprave za sustav javne nabave, a u slučaju pogrešne procjene ne postoji učinkovit pravni lijek koji bi omogućio provjeru međusobne usklađenosti. Takvo stanje dugoročno nije održivo, jer usporava i poskupljuje postupke javne nabave, a istovremeno ne osigurava nužni minimum pravne sigurnosti u poslovanju sudionika.

U svrhu poboljšanja učinkovitosti sustava javne nabave predlažemo:

- Međusobno usklađenje praksi tijela uključenih u postupak javne nabave, bilo putem izmjena primjenjivih propisa bilo uvođenjem praktičnih mehanizama poput zajedničkih smjernica, obvezujućih mišljenja i slično.
- Uvođenje centralne e-lokacije na kojoj bi se objavljivale sve informacije i praksa vezana uz postupke i sustav javne nabave, što se može izvesti uz minimalne troškove i bez potrebe za strukturnim promjenama. Takva bi platforma učinila nužnim ujednačavanje stajališta DKOM-a, sudova i Uprave, ali i omogućila kvalitetnije pretraživanje njihovih odluka i prakse.
- Proširenje i poboljšanje mogućnosti pretraživanja prakse tijela uključenih u postupak javne nabave, primjerice uvođenjem pretraživanja po članku Zakona o javnoj nabavi ili po pojedinom pojmu, kao i omogućavanjem pretrage pojmova unutar pojedinih odluka. Naime, funkcija javne objave odluka tijela u postupku javne nabave nadilazi puko osiguranje transparentnosti njihova poslovanja, jer mogućnost pretraživanja objavljenih odluka predstavlja važno pomagalo za naručitelje i ponuditelje.

- Adresiranje problematike podkapacitiranosti DKOM-a u dijelu Stručne službe za praćenje prakse i postupanje u sudskim postupcima. Sukladno Izvješću o DKOM-ovom radu za 2014. godinu, u navedenoj službi uslijed proračunskih rezova nije bila zaposlena niti jedna osoba. Smatramo da je, bez obzira na poteškoće s financiranjem, navedenu Službu potrebno oformiti i kapacitirati sposobnim djelatnicima koji će doprinijeti njezinu razvoju.

Usklađenost tijela nadležnih za postupak javne nabave i posljedično poboljšanje stupnja pravne sigurnosti povoljno će utjecati na cjelokupni sustav javne nabave, a bit će osobito važna nakon sljedećih izmjena Zakona o javnoj nabavi kojima će se uvesti ekonomski najpovoljnija ponuda kao kriterij odabira sukladno primjenjivim europskim direktivama.

Preporuke izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi

Proširenje ovlasti naručitelja prilikom traženja pojašnjenja i upotpunjenja dokumentacije za nadmetanje

Zakonom o javnoj nabavi mogućnost traženja pojašnjenja ili upotpunjenja ograničava se samo na određene faze postupka te na određene, zakonom propisane činjenice. Nove Direktive predviđaju aktivniju ulogu naručitelja u korištenju ove mogućnosti, u svrhu postizanja veće efikasnosti i primjene načela dobrog upravljanja postupkom javne nabave.

- Predlažemo da se odredba članka 56. stavka 3. Direktive 2014/24/EU o javnoj nabavi transponira na način da se ovlast naručitelja da traži pojašnjenja i upotpunjenja od strane ponuditelja, koje i nadalje ostaje u sferi diskrecije naručitelja, poopći i proširi u svom opsegu.
- Predlažemo, nadalje, da se takva odredba uvrsti među načela koja se primjenjuju na odabir ponuditelja i dodjelu (sklapanje) ugovora kao što je to, primjerice, već učinjeno u Velikoj Britaniji prilikom transponiranja prethodno navedene Direktive u primjenjivi propis - The Public Contracts Regulations 2015.

Uvođenjem ovakve odredbe u novi Zakon o javnoj nabavi dokinulo bi se, u određenoj mjeri, shvaćanje i praksa po kojoj je naručitelj u obvezi automatski isključiti nepotpunu ponudu ili ponudu koja nije sukladna dokumentaciji za nadmetanje, osobito ako je takav način postupanja naručitelja u pogledu ponuda naveden u samoj dokumentaciji za nadmetanje.

Mogućnost bi i dalje ostala mogućnost, nikako obveza naručitelja, što znači da bi ostala u sferi naručiteljeve diskrecije koja je ograničena načelom jednakog postupanja i načelom transparentnosti. Ipak, ona se sada nedvojbeno može proširiti na cijeli postupak, a ne samo na pojedine njegove faze.

Proširenje definicije pravnog interesa za pokretanje žalbenog postupka

Postojećim Zakonom o javnoj nabavi pravni interes u žalbenom postupku priznaje se onim strankama koje neposredno sudjeluju u postupcima javne nabave i koje zbog povrede subjektivnih prava trpe ili mogu pretrpjeti štetu. Međutim, navedena odredba u praksi DKOM-a tumači se usko i tehnički, čime se pravni interes ponuditelja ograničava, a često i niječe.

- Predlažemo priznavanje pravnog interesa u žalbenom postupku i onim tržišnim akterima kojima je nezakonitim postupanjem naručitelja onemogućen pristup nadmetanju, u svrhu transparentnog vođenja postupka nabave i

omogućavanja ravnopravnog tržišnog natjecanja. To ne znači da je postojeće zakonsko rješenje potrebno u potpunosti izmijeniti, kako to predlaže DKOM u Izvješću za 2014. godinu, već ga je prvenstveno potrebno uskladiti s brojnim pozitivnim tumačenjima postojećim u europskom pravu.

Predložena izmjena potaknut će veći broj tržišnih sudionika na praćenje postupaka nadmetanja i aktivniju kontrolu nezakonitih postupanja naručitelja u postupcima javne nabave. Posljedično, očekujemo da će postotak nezakonitih postupanja naručitelja postupno opadati, čime će se dodatno otvoriti tržišno natjecanje za veći broj gospodarskih subjekata.

Uvođenje taksativno propisanih, osobito bitnih povreda postupaka javne nabave

Trenutno zakonsko rješenje nedovoljno precizno definira bitne povrede. Službeni podaci DKOM-a i Uprave za sustav javne nabave pokazuju da broj žalbenih postupaka u posljednjih nekoliko godina kontinuirano raste². U nedostatku jasnog zakonskog rješenja, žalitelji pod bitne povrede podvode izuzetno širok spektar postupanja naručitelja. Opterećenje uslijed povećanja broja žalbenih postupaka dovelo je do efektivne nemogućnosti DKOM-a da redovito koristi svoju zakonsku ovlast postupanja po službenoj dužnosti u slučajevima bitnih povreda, a otežao se i razvitak i sistematizacija prakse DKOM-a.

Kodificiranjem osobito bitnih povreda na koje DKOM pazi po službenoj dužnosti, korigiralo bi se postupanje sudionika postupaka javne nabave, koji bi unaprijed sa sigurnošću znali da će ista rezultirati poništenjem postupka.

- Predlažemo da osobito bitne povrede postupka javne nabave predstavljaju sljedeći slučajevi:
 - a) neusklađenost objave o javnoj nabavi sa Zakonom,
 - b) neusklađenost dokumentacije za nadmetanje sa Zakonom, a koja je dovela ili koja je mogla dovesti do diskriminacije ponuditelja ili ograničenja tržišnog natjecanja,
 - c) propusti vezani uz pravila postupka otvaranja ponuda,
 - d) propusti vezani za postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda,
 - e) odabir ponude čija je ukupna cijena za 10% veća od procijenjene vrijednosti nabave, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugačije,
 - f) odabir ponude koja nije najpovoljnija, u slučajevima kada je kriterij za odabir ponude bila najniža cijena,
 - g) odabir neprihvatljive ponude,
 - h) provođenje postupka javne nabave suprotno načelima javne nabave propisanim u članku 3. Zakona.

² Izvješća Uprave za sustav javne nabave <http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3425> i DKOM-a <http://www.dkom.hr/default.aspx?id=25>.

Propisivanjem osobito bitnih povreda postupaka javne nabave na koje DKOM pazi po službenoj dužnosti postigla bi se veća razina pravne sigurnosti i veća efikasnost u žalbenim postupcima. Predložene izmjene bi na zakonodavnoj razini potvrdile ustaljenu praksu žalitelja da prilikom podnošenja žalbi uzimaju u obzir dosadašnje odluke DKOM-a, a DKOM-u bi omogućile da kroz svoju praksu razvije osobito bitne povrede na način da pod pojedinu povredu supsumira određene načine postupanja naručitelja.

Uvođenje duljih rokova za pokretanje žalbenih postupaka

Žalbeni rokovi iz Zakona o javnoj nabavi u velikoj većini slučajeva traju pet dana za postupke male vrijednosti, odnosno deset dana za postupke velike vrijednosti, što je daleko kraće no u sudskim i upravnim postupcima. Uzimajući u obzir temeljne odrednice postupaka javne nabave, smatramo da su navedeni rokovi prekratki da bi se učinkovito omogućilo ostvarenje načela pravne zaštite te da nema opravdanog razloga zbog kojeg bi rokovi za podnošenje žalbe u postupcima javne nabave trebali biti kraći no u bilo kojem drugom postupku.

- Predlažemo produljenje rokova za pokretanje žalbenih postupaka u skladu s ustaljenim pozitivnim praksama država članica Europske unije, i to:
 - o u otvorenom postupku javne nabave velike vrijednosti s 10 na 15 dana;
 - o u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti s 5 na 8 dana.

Produljenje žalbenih rokova omogućilo bi žaliteljima kvalitetniju procjenu njihove procesne pozicije i olakšalo analizu troškova i koristi, te samim time dovelo ne samo do većeg stupnja pravne zaštite, nego i do smanjenja broja žalbi prouzročenih kratkoćom žalbenih rokova. Stoga smatramo da bi produljenje žalbenih rokova koristilo svim zainteresiranim stranama u žalbenom postupku, ali i da je ono nužno kako bi se ponuditeljima u svojstvu žalitelja omogućila kvalitetnija pravna zaštita.

Smanjenje naknade za pokretanje žalbenog postupka

Sukladno trenutno važećim odredbama Zakona o javnoj nabavi, naknada za pokretanje žalbenog postupka iznosi između 10.000,00 i 100.000,00 kuna, ovisno o vrijednosti postupka javne nabave. Navedene iznose smatramo nerazmjerno i neopravdano visokima u odnosu na pristojbe u drugim postupcima, osobito uzimajući u obzir da ponuditelji navedene iznose predujmljuju, a povrat predujmljenog rijetko je izvjestan.

Premda je jasno da je riječ o cijeni za angažiranje DKOM-a kao žalbenog tijela, a koja mora imati odvratačku funkciju, posljednji podaci o izjavljenom broju žalbi pokazuju da visina naknade nije ostvarila namjeravanu funkciju smanjenja broja uložених žalbi.

- Predlažemo smanjenje visine naknada za pokretanje žalbenog postupka, zadržavajući pritom pravilo da visina naknade treba biti povezana s procijenjenom vrijednošću javne nabave. Pritom bi kao najniži trebao biti

propisan iznos pristojbe od 5.000,00 kuna, koji je u sudskim sporovima najviši iznos plative pristojbe, a kao najviši iznos od 15.000,00 kn.

- U slučaju usvajanja navedenog prijedloga o znatnom smanjenju naknada, predlažemo razmotriti mogućnost uvođenja načelne nepovratnosti naknade, čak i u slučaju usvajanja žalbe.

Uzimajući u obzir da visoke naknade nisu dovele do smanjenja broja žalbenih postupaka, znatno niže naknade olakšale bi ponuditeljima pokretanje žalbenog postupka. S druge strane, moguće uvođenje sniženih i nepovratnih naknada, učinilo bi bespredmetnima žalbene postupke pokrenute samo radi odugovlačenja postupka, čime bi se zasigurno utjecalo na ponuditelje prilikom donošenja odluke o pokretanju žalbenog postupka.

Detaljni pregled predloženih izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi uz obrazloženja

Prijedlog izmjene članka 92. Zakona o javnoj nabavi; pojašnjenje i upotpunjavanje

Postojeći tekst članka 92.	Predloženi novi tekst	Obrazloženje
(1) U postupku pregleda i ocjene ponuda javni naručitelj može pozvati ponuditelje da pojašnjenjem ili upotpunjavanjem u vezi s dokumentima traženim sukladno člancima 67. do 74. ovoga Zakona uklone pogreške, nedostatke ili nejasnoće koje se mogu ukloniti. (2) Pogreškama, nedostacima ili nejasnoćama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se dokumenti koji jesu ili se čine nejasni, nepotpuni, pogrešni, sadrže greške ili nedostaju. (3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka javni naručitelj poziva ponuditelje da u primjerenom roku koji ne smije biti kraći od pet dana niti dulji od 15 dana pojasne ili upotpune dokumente koje su predali ili da dostave	(1) Ako je informacija ili dokumentacija koju je gospodarski subjekt trebao podnijeti u postupku javne nabave, sukladno pozivu za natjecanje i/ili dokumentaciji za nadmetanje nepotpuna ili se pokaže nepotpunom ili pogrešnom ili ako nedostaju određeni dokumenti, javni naručitelj može zahtijevati od gospodarskog subjekta da podnese, dopuni, razjasni ili upotpuni nužne informacije ili dokumentaciju u roku koji ne smije biti kraći od 8 niti dulji od 15 dana, pod uvjetom da je takvu mogućnost naručitelj propisao dokumentacijom za nadmetanje i da je takav zahtjev u potpunosti u skladu s načelima jednakog postupanja i transparentnosti.	Predlažemo da se odredba članka 56. stavka 3. Direktive 2014/24/EU o javnoj nabavi transponira na način da se ovlast naručitelja da traži pojašnjenja i upotpunjavanje od strane ponuditelja, koje i nadalje ostaje u sferi diskrecije naručitelja, poopći i proširi u svom opsegu. Predlažemo, nadalje, da se takva odredba uvrsti među opća načela koja se primjenjuju na odabir ponuditelja i dodjelu (sklapanje) ugovora kao što je to, primjerice, već učinjeno u Velikoj Britaniji prilikom transponiranja navedene Direktive u The Public Contracts Regulations 2015. Člankom 56. stavkom 3. Direktive 2014/24/EU opseg i ovlasti naručitelja da traži pojašnjenja i upotpunjenja informacija ponuditelja ili potencijalnih sudionika u postupku javne nabave tamo gdje su te informacije ili dokumenti nepotpuni ili pogrešni proširene su u odnosu na postojeće propise. Diskrecijsko postupanje naručitelja u pogledu traženja pojašnjenja i dopuna nije više ograničeno na način propisan ranijom Direktivom 2004/18/EU, odnosno Zakonom o javnoj nabavi gdje se ova mogućnost ograničavala na određene faze postupka te na nepostojanje razloga za isključenje te sposobnost ponuditelja (pravna, poslovna, financijska, tehnička i stručna), sukladnost s određenim standardima, te pojašnjenje ponude ili njezinih elemenata u dijelu koji se odnosi na ponuđeni predmet nabave.

dokumente koje su trebali predati sukladno člancima 67. do 74. ovoga Zakona. (4) Pojašnjenje ili upotpunjavanje u vezi s dokumentima traženih sukladno člancima 67. do 74. ovoga Zakona ne smatra se izmjenom ponude. (5) U postupku pregleda i ocjene ponuda javni naručitelj može pozvati ponuditelje da u roku koji ne smije biti kraći od pet niti duži od 10 dana pojasne pojedine elemente ponude u dijelu koji se odnosi na ponuđeni predmet nabave. Pojašnjenje ne smije rezultirati izmjenom ponude. (6) Postupanje javnog naručitelja u skladu sa stavcima 1. do 5. ovoga članka ne smije imati učinak diskriminacije, nejednakog tretmana ponuditelja ili pogodovanja pojedinom ponuditelju u postupku javne nabave te mora biti transparentno. (7) Stavci 1. do 4. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i u postupku ocjene zahtjeva za sudjelovanje natjecatelja.	(2) Podnošenje, dopunjavanje, razjašnjenje ili upotpunjavanje nužnih informacija ili dokumentacije sukladno stavku 1. ovog članka Zakona neće se smatrati izmjenom ponude ili izmjenom nadmetanja.	Novе Direktive predviđа aktivniju ulogu naručitelja u korištenju ove mogućnosti u svrhu postizanja većе efikasnosti i primjene načela dobrog upravljanja („<i>good administration</i>“) postupkom javne nabave. Mogućnost i dalje ostaje mogućnost, nikako obveza naručitelja, što znači da ostaje u sferi naručiteljeve diskrecije koja je ograničena načelom jednakog postupanja i načelom transparentnosti. Ipak ona se sada nedvojbeno može proširiti na cijeli postupak, a ne samo na pojedine njegove faze. Uvođenjem ovakve odredbe u novi Zakon o javnoj nabavi dokinula bi se, u određenoj mjeri, shvaćanje i praksa po kojoj je naručitelj u obvezi automatski isključiti nepotpunu ponudu ili ponudu koja nije sukladna dokumentaciji za nadmetanje, osobito ako je takav način postupanja naručitelja u pogledu ponuda naveden u samoj dokumentaciji za nadmetanje. U svjetlu predložene norme ovakva interpretacija ne bi više bila primjenjiva. Ako naručitelj doista želi isključiti primjenu ove mogućnosti tj. načela u konkretnom postupku, onda bi to izrijeком trebao navesti u dokumentaciji za nadmetanje, kako bi sudionici postupka od početka bili upoznati sa činjenicom da se naručitelj odrekao unaprijed svoje diskrecijske ovlasti u pogledu mogućnosti upotpunjavanja i pojašnjenja koje mu zakon stavlja na raspolaganje.
--	--	---

Prijedlog izmjene članka 141. Zakona o javnoj nabavi; pravo na žalbu

Postojeći tekst	Predloženi novi tekst	Obrazloženje
(1) Pravo na žalbu ima svaka fizička osoba, pravna osoba i zajednica fizičkih i/ili pravnih osoba koja ima ili je imala pravni interes za dobivanje određenog ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili natječaja i koja je pretrpjela ili bi mogla pretrpjeti štetu od navodnoga kršenja subjektivnih prava.		Postojećim Zakonom o javnoj nabavi i praksom DKOM-a pravni interes u žalbenom postupku priznaje se samo onim strankama koje neposredno sudjeluju u postupcima javne nabave i koje zbog povrede subjektivnih prava trpe štetu, odnosno mogu pretrpjeti štetu. Pri tome, pravni se interes ne priznaje onim strankama koje ne sudjeluju izravno u postupcima nadmetanja, ali kojima je zbog nezakonitog postupanja naručitelja onemogućen pristup tržištu, odnosno ravnopravno tržišno natjecanje.
(2) Pravo na žalbu ima i središnje tijelo državne uprave nadležno za sustav javne nabave i nadležno državno odvjetništvo.		U svrhu transparentnijeg vođenja postupaka nabave i omogućavanja ravnopravnog tržišnog natjecanja, smatramo kako je nužno priznati pravni interes u žalbenom postupku i svim onim sudionicima na tržištu kojima je nezakonitim postupanjem naručitelja onemogućen pristup tržištu i ravnopravno tržišno natjecanje. Radi ekonomičnosti postupka, smatramo kako takav pravni interes treba priznati samo u najranijim fazama postupka, i to pri objavi uvjeta nadmetanja, budući da upravo u tom stadiju najčešće dolazi do isključenja određenih gospodarskih subjekata iz daljnjeg nadmetanja. Naime, takvo pravo na žalbu pripada i fizičkim osobama, pravna osobama i zajednicama fizičkih i/ili pravnih osoba koje ne mogu izravno sudjelovati u nadmetanju, ali u konkretnom nadmetanju mogu ponuditi robu, usluge i radove putem treće strane.
	(3) Pravo na žalbu protiv dokumentacije za nadmetanje, uključujući njene izmjene i dopune, ima i svaka fizička osoba, pravna osoba i zajednica fizičkih i/ili pravnih osoba kojoj je radi osobito bitne povrede iz članka 144. stavka 3. točke 2. ovog Zakona onemogućeno sudjelovanje u postupku javne nabave.	Predložena izmjena će potaknuti veći broj tržišnih sudionika na praćenje postupaka nadmetanja i aktivniju kontrolu nezakonitih postupanja naručitelja u postupcima javne nabave. Posljedično, očekujemo kako će postotak nezakonitih postupanja naručitelja postupno opadati, čime će se dodatno otvoriti tržišno natjecanje za veći broj gospodarskih subjekata.
(3) Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka (u daljnjem tekstu: žalitelj) imaju pravo izjaviti žalbu sukladno uvjetima iz ovoga dijela Zakona.	(4) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka (u daljnjem tekstu: žalitelj) imaju pravo izjaviti žalbu sukladno uvjetima iz ovoga dijela Zakona.	

Prijedlog izmjene članka 144. Zakona o javnoj nabavi; osobito bitne povrede

Postojeći tekst	Predloženi novi tekst	Obrazloženje
(1) U žalbenom postupku Državna komisija postupka u granicama žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti pazi na bitne povrede koje su počinjene u fazi postupka u kojoj je izjavljena žalba sukladno člancima 146. do 153. ovoga Zakona.	(1) U žalbenom postupku Državna komisija postupka u granicama žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti pazi na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz stavka 3. ovog članka koje su počinjene u fazi postupka u kojoj je izjavljena žalba sukladno člancima 146. do 153. ovog Zakona.	Postojeće uređenje u Zakonu o javnoj nabavi cilja na smanjenje broja žalbenih postupaka. Međutim, u praksi se pokazalo da je predmetna odredba imala upravo suprotan učinak - Službeni podaci DKOM-a i Uprave za sustav javne nabave pokazuju da broj žalbenih postupaka u posljednjih nekoliko godina kontinuirano raste ³ . Proširenje definicije bitnih povreda omogućilo je žaliteljima da pod iste podvode izuzetno širok spektar postupanja naručitelja, a koja u svojoj biti ne predstavljaju bitne povrede. Opterećenje DKOM-a uslijed povećanja broja žalbenih postupaka dovelo je do faktične nemogućnosti DKOM-a da redovito koristi svoju zakonsku ovlast postupanja po službenoj dužnosti u slučajevima bitnih povreda, a otežao se i razvitak i sistematizacija prakse DKOM-a.
(2) Bitna povreda postoji ako naručitelj nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu izvora prava, što je bilo od utjecaja na zakonitost postupka, a za koju žalitelj nije znao niti mogao znati u trenutku izjavljivanja žalbe.	(2) Bitna povreda postoji ako naručitelj nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu izvora prava, što je bilo od utjecaja na zakonitost postupka.	
	(3) Osobito bitne povrede postupka javne nabave postoje u slučaju: 1. neusklađenosti objava o javnoj nabavi s ovim Zakonom, 2. neusklađenosti dokumentacije za	U nedostatku jasnog zakonskog rješenja žalitelji u žalbama i dalje koriste bitne povrede kao orijentir. Kako navodi DKOM na svojim službenim stranicama ⁴ , najčešći razlozi za podnošenje žalbi su: neusklađenost dokumentacije za nadmetanje sa Zakonom o javnoj nabavi, odabir nevaljane ponude, neosnovano isključivanje ponude žalitelja iz postupka pregleda i ocjene ponuda te osporavanje ponuda. S druge strane, DKOM-u je trenutnim uređenjem onemogućena

³ Izvješća Uprave za sustav javne nabave <http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3425> i DKOM-a <http://www.dkom.hr/default.aspx?id=25>.

⁴ <http://www.dkom.hr/default.aspx?id=2145>

	nadmetanje sa zakonom, a koja je dovela ili koja je mogla dovesti do diskriminacije ponuditelja ili ograničenja tržišnog natjecanja, 3. propusta vezanih uz pravila postupka otvaranja ponuda, 4. propusta vezanih za postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda, 5. odabira ponude čija je ukupna cijena za 10% veća od procijenjene vrijednosti nabave, osim ako ovim Zakonom nije određeno drugačije, 6. odabira ponude koja nije najpovoljnija, u slučajevima kada je kriterij za odabir ponude bila najniža cijena, 7. odabira neprihvatljive ponude, 8. provođenja postupka javne nabave suprotno načelima javne nabave propisanim u članku 3. ovog zakona.	sistematizacija i kontrola žalbenih postupaka korištenjem pojedinih jasno određenih bitnih povreda. Propisivanjem osobito bitnih povreda postupaka javne nabave na koje DKOM pazi po službenoj dužnosti postigla bi se veća razina pravne sigurnosti i veća efikasnost u žalbenim postupcima. Predložene izmjene bi na zakonodavnoj razini potvrdile ustaljenu praksu žalitelja da prilikom podnošenja žalbi uzimaju u obzir dosadašnje odluke DKOM-a, a DKOM-u bi omogućile da kroz svoju praksu razvije osobito bitne povrede na način da pod pojedinu povredu supsumira određena postupanja naručitelja.
(3) Državna komisija nije ovlaštena kontrolirati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmetom prethodne žalbe u istom postupku nabave.	(4) Državna komisija nije ovlaštena kontrolirati činjenično i pravno stanje koje je bilo predmetom prethodne žalbe u istom postupku nabave.	

Prijedlog izmjene članka 146. – 150. i članka 153. Zakona o javnoj nabavi; rokovi za izjavljivanje žalbe

Postojeći tekst članka 146.	Predloženi novi tekst	Obrazloženje
(1) U otvorenom postupku javne nabave velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku deset dana, a u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti u roku pet dana, i to od dana: 1. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva na nadmetanje i dokumentacije za nadmetanje, te dodatne dokumentacije ako postoji, 2. objave izmjene dokumentacije za nadmetanje u odnosu na sadržaj izmjene dokumentacije, 3. otvaranja ponuda u odnosu na propuštanje naručitelja da odgovori na pravodobno dostavljen zahtjev za objašnjenjem ili izmjenom vezanom za dokumentaciju za nadmetanje te na postupak otvaranja ponuda, 4. primitka odluke o odabiru ili odluke o poništenju u odnosu na postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	(1) U otvorenom postupku javne nabave velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku petnaest dana, a u otvorenom postupku javne nabave male vrijednosti u roku osam dana, i to od dana: 1. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva na nadmetanje i dokumentacije za nadmetanje, te dodatne dokumentacije ako postoji, 2. objave izmjene dokumentacije za nadmetanje u odnosu na sadržaj izmjene dokumentacije, 3. otvaranja ponuda u odnosu na propuštanje naručitelja da odgovori na pravodobno dostavljen zahtjev za objašnjenjem ili izmjenom vezanom za dokumentaciju za nadmetanje te na postupak otvaranja ponuda, 4. primitka odluke o odabiru ili odluke o poništenju u odnosu na postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	Uzimajući u obzir temeljne odrednice postupaka javne nabave, navedeni rokovi propisani Zakonom o javnoj nabavi su prekratki da bi se u postupcima javne nabave učinkovito ostvarilo načelo pravne zaštite. Prvenstveno, žalbeni rokovi u postupcima javne nabave daleko su kraći no u sudskim i upravnim postupcima. U parničnim i upravnim postupcima, žalbeni rokovi u pravilu traju osam, odnosno petnaest dana, za koje razdoblje se smatra da je nužno za učinkovito ostvarenje načela pravne zaštite. S obzirom na navedeno, nema opravdanog razloga zbog kojeg bi rokovi za podnošenje žalbe u postupcima javne nabave trebali biti kraći no u bilo kojem drugom postupku. Štoviše, uzmemo li u obzir sve radnje koje bi žalitelj trebao poduzeti kako bi u tijeku otvorenog zakonskog roka za žalbu uspješno podnio žalbu, trenutno propisani rokovi za podnošenje žalbe sasvim bi sigurno trebali biti produljeni. Naime, za razliku od prethodno navedenih upravnih i parničnih postupaka u kojima stranke, gotovo kao pravilo, angažiraju pravnu pomoć već od početka postupka, u postupcima javne nabave stvar je drugačija. U tim postupcima se pravna pomoć u praksi rijetko koristi, osim u slučaju podnošenja žalbe.
(2) Žalitelj koji je propustio izjaviti		

žalbu u određenoj fazi otvorenog postupka javne nabave sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka nema pravo na žalbu u kasnijoj fazi postupka za prethodnu fazu.		Iz navedenog je razvidno kako su žalbeni rokovi prekratki, a aktivnosti žalitelja brojnije no u ostalim postupcima. Kratkoća žalbenih rokova je osobito problematična ako njihov tijek obuhvaća neradne dane. Skraćivanje rokova za ulaganje žalbe stoga neupitno dovodi do čestih paušalnih i nestručnih žalbi podnesenih bez adekvatne prethodne procjene pozicije žalitelja u postupku. Produljenje žalbenih rokova omogućilo bi žaliteljima kvalitetniju procjenu njihove procesne pozicije i olakšalo cost-benefit analizu, te samim time dovelo ne samo do većeg stupnja pravne zaštite, nego i do smanjenja broja paušalnih žalbi prouzročenih kratkoćom žalbenih rokova. S obzirom na navedeno, smatramo da bi produljenje žalbenih rokova koristilo svim zainteresiranim stranama u žalbenom postupku, ali i da je ono nužno kako bi se ponuditeljima u svojstvu žalitelja omogućila kvalitetnija pravna zaštita. Predložene izmjene u skladu su s već ustaljenim pozitivnim praksama država članica Europske unije koji propisuju dulje žalbene rokove. Također, procjena i revizija duljine rokova u žalbenim postupcima tema je revizije Direktive 2007/66/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. godine o izmjeni direktiva Vijeća 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi s poboljšanjem učinkovitosti postupaka pravne zaštite koji se odnose na sklapanje ugovora o javnoj nabavi, a koja je inicirana na razini cjelokupne Europske unije.⁵
Postojeći tekst članka 147.	Predloženi novi tekst	
(1) U ograničenom i pregovaračkom postupku javne nabave s prethodnom objavom, te u natjecateljskom dijalogu velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku deset dana, a u postupcima nabave male vrijednosti u roku pet dana, i to od dana: 1. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva na nadmetanje i dodatne dokumentacije za izradu zahtjeva za sudjelovanje ako postoji, 2. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva i dokumentacije za nadmetanje, pod uvjetom da je od dana objave poziva na nadmetanje dokumentacija za nadmetanje i sva dodatna dokumentacija koja se odnosi na postupak javne nabave neograničeno i u cijelosti elektronički stavljena na raspolaganje,	(1) U ograničenom i pregovaračkom postupku javne nabave s prethodnom objavom, te u natjecateljskom dijalogu velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku petnaest dana, a u postupcima nabave male vrijednosti u roku osam dana, i to od dana: 1. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva na nadmetanje i dodatne dokumentacije za izradu zahtjeva za sudjelovanje ako postoji, 2. objave poziva na nadmetanje u odnosu na sadržaj poziva i dokumentacije za nadmetanje, pod uvjetom da je od dana objave poziva na nadmetanje dokumentacija za nadmetanje i sva dodatna dokumentacija koja se odnosi na postupak javne nabave neograničeno i u cijelosti	

⁵ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8244&lang=en&title=Consultation-on-Remedies-in-Public-Procurement;
[https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Remedies2015.](https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Remedies2015)

3. primitka odluke o nedopustivosti sudjelovanja u odnosu na razloge nedopustivosti sudjelovanja, 4. primitka dokumentacije za nadmetanje i moguće dodatne dokumentacije u odnosu na sadržaj dokumentacije za nadmetanje ako ista nije od dana objave poziva na nadmetanje neograničeno i u cijelosti elektronički stavljena na raspolaganje, 5. primitka ili objave izmjene dokumentacije za nadmetanje u odnosu na sadržaj izmjene dokumentacije, 6. otvaranja (konačnih) ponuda u odnosu na propuštanje naručitelja da odgovori na pravodobno dostavljen zahtjev za objašnjenjem ili izmjenom vezanom za dokumentaciju za nadmetanje te na postupak otvaranja (konačnih) ponuda, 7. primitka odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na postupak isključenja inicijalnih ponuda, rješenja, pregleda, ocjene i odabira (konačnih) ponuda odnosno razloge poništenja.	elektronički stavljena na raspolaganje, 3. primitka odluke o nedopustivosti sudjelovanja u odnosu na razloge nedopustivosti sudjelovanja, 4. primitka dokumentacije za nadmetanje i moguće dodatne dokumentacije u odnosu na sadržaj dokumentacije za nadmetanje ako ista nije od dana objave poziva na nadmetanje neograničeno i u cijelosti elektronički stavljena na raspolaganje, 5. primitka ili objave izmjene dokumentacije za nadmetanje u odnosu na sadržaj izmjene dokumentacije, 6. otvaranja (konačnih) ponuda u odnosu na propuštanje naručitelja da odgovori na pravodobno dostavljen zahtjev za objašnjenjem ili izmjenom vezanom za dokumentaciju za nadmetanje te na postupak otvaranja (konačnih) ponuda, 7. primitka odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na postupak isključenja inicijalnih ponuda, rješenja, pregleda, ocjene i odabira (konačnih) ponuda odnosno razloge poništenja.	
(2) Žalitelj koji je propustio izjaviti		

žalbu u određenoj fazi ograničenog i pregovaračkog postupka javne nabave s prethodnom objavom, te natjecateljskog dijaloga sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka nema pravo na žalbu u kasnijoj fazi postupka za prethodnu fazu.

Postojeći tekst članka 148.

(1) U pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku deset dana odnosno u postupku nabave male vrijednosti u roku pet dana, i to od dana objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na slučajeve i okolnosti za odabir postupka, dokumentaciju za nadmetanje i moguću dodatnu dokumentaciju, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda.

(2) Kada naručitelj sukladno člancima 59. i 124. ovoga Zakona nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku deset dana u postupku nabave velike vrijednosti odnosno u roku pet dana u postupku nabave male vrijednosti, i to od dana primitka odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na

Predloženi novi tekst

(1) U pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku **petnaest dana** odnosno u postupku nabave male vrijednosti u roku **osam dana**, i to od dana objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na slučajeve i okolnosti za odabir postupka, dokumentaciju za nadmetanje i moguću dodatnu dokumentaciju, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda.

(2) Kada naručitelj sukladno člancima 59. i 124. ovoga Zakona nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku **petnaest dana** u postupku nabave velike vrijednosti odnosno u roku **osam dana** u postupku nabave male vrijednosti, i to od dana primitka

dokumentaciju za nadmetanje i moguću dodatnu dokumentaciju, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na dokumentaciju za nadmetanje i moguću dodatnu dokumentaciju, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	
(3) Žalitelj koji je propustio izjaviti žalbu sukladno stavku 1. ili 2. ovoga članka nema pravo na žalbu nakon objave obavijesti o sklopljenom ugovoru.		
(4) Ako naručitelj nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku 30 dana od dana objave obavijesti o sklopljenom ugovoru u odnosu na slučajeve i okolnosti za odabir postupka.		
(5) Ako naručitelj nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora te propusti objaviti obavijest o sklopljenom ugovoru, žalba se izjavljuje sukladno članku 151. ovoga Zakona.		
Postojeći tekst članka 149.	Predloženi novi tekst	
(1) U postupku sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II. B velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku deset dana odnosno u postupku nabave male vrijednosti u roku pet dana, i to od dana	(1) U postupku sklapanja ugovora o javnim uslugama iz Dodatka II. B velike vrijednosti žalba se izjavljuje u roku petnaest dana odnosno u postupku nabave male	

objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na sadržaj zahtjeva za prikupljanje ponuda i dodatne dokumentacije ako postoji, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda.	vrijednosti u roku osam dana , i to od dana objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na sadržaj zahtjeva za prikupljanje ponuda i dodatne dokumentacije ako postoji, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda.	
(2) Kada naručitelj sukladno člancima 59. i 124. ovoga Zakona nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku deset dana u postupku velike vrijednosti odnosno u roku pet dana u postupku nabave male vrijednosti, i to od dana primitka odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na sadržaj zahtjeva za prikupljanje ponuda i dodatne dokumentacije ako postoji, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	(2) Kada naručitelj sukladno člancima 59. i 124. ovoga Zakona nije objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku petnaest dana u postupku velike vrijednosti odnosno u roku osam dana u postupku nabave male vrijednosti, i to od dana primitka odluke o odabiru ili poništenju u odnosu na sadržaj zahtjeva za prikupljanje ponuda i dodatne dokumentacije ako postoji, postupak pregleda, ocjene i odabira ponuda odnosno razloge poništenja.	
(3) U slučaju kada nije objavljen zahtjev za prikupljanje ponuda niti prethodna obavijest o namjeri sklapanja ugovora, žalba se izjavljuje u roku 30 dana od dana objave obavijesti o sklopljenom ugovoru u odnosu na odabir postupka.		
(4) U slučaju kada nije objavljen zahtjev za prikupljanje ponuda niti prethodna obavijest o namjeri		

sklapanja ugovora te naručitelj propusti objaviti obavijest o sklopljenom ugovoru, žalba se izjavljuje sukladno članku 151. ovoga Zakona.		
Postojeći tekst članka 150.	Predloženi novi tekst	
(1) Ako je naručitelj objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora za ugovore izuzete od primjene ovoga Zakona, žalba se izjavljuje u roku deset dana od dana objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na zakonitost sklapanja takvog ugovora.	(1) Ako je naručitelj objavio prethodnu obavijest o namjeri sklapanja ugovora za ugovore izuzete od primjene ovoga Zakona, žalba se izjavljuje u roku petnaest dana od dana objave prethodne obavijesti o namjeri sklapanja ugovora u odnosu na zakonitost sklapanja takvog ugovora.	
(2) Žalitelj koji je propustio izjaviti žalbu sukladno stavku 1. ovoga članka, nema pravo na žalbu nakon objave obavijesti o sklopljenom ugovoru ukoliko bude objavljena.		
(3) Ako je naručitelj objavio samo obavijest o sklopljenom ugovoru za ugovore izuzete od primjene ovoga Zakona, žalba se izjavljuje u roku 30 dana od dana objave obavijesti o sklopljenom ugovoru u odnosu na zakonitost sklapanja takvog ugovora.		

Postojeći tekst članka 153.	Predloženi novi tekst	
U svim ostalim slučajevima koji nisu određeni člancima 146. do 152. ovoga Zakona, rok za žalbu iznosi deset dana od dana primitka dokumentacije ili odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu natjecatelja ili ponuditelja u odnosu na radnje, odluke, postupke i propuštanja radnje naručitelja, koje je na temelju ovoga Zakona trebalo obaviti odnosno druge radnje kojom je povrijeđeno subjektivno pravo natjecatelja ili ponuditelja.	U svim ostalim slučajevima koji nisu određeni člancima 146. do 152. ovoga Zakona, rok za žalbu iznosi petnaest dana od dana primitka dokumentacije ili odluke kojom se odlučuje o pojedinačnom pravu natjecatelja ili ponuditelja u odnosu na radnje, odluke, postupke i propuštanja radnje naručitelja, koje je na temelju ovoga Zakona trebalo obaviti odnosno druge radnje kojom je povrijeđeno subjektivno pravo natjecatelja ili ponuditelja.	

Prijedlog izmjene odredbe članka 169. Zakona o javnoj nabavi; naknada za pokretanje žalbenog postupka

Postojeći tekst	Predloženi novi tekst	Obrazloženje
(1) Žalitelj je obvezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od: 1. 10.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave do 1.500.000,00 kuna, 2. 25.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave od 1.500.000,01 do 7.500.000,00 kuna, 3. 45.000,00 kuna za procijenjenu	(1) Žalitelj je obvezan platiti naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od: 1. 5.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave do 1.500.000,00 kuna, 2. 7.500,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave od 1.500.000,01 do 7.500.000,00 kuna, 3. 10.000,00 kuna za	Zakonom o javnoj nabavi Narodne novine broj 90/2011 naknade za pokretanje žalbenog postupka bile su propisane u iznosima od 3.000,00 do 27.000,00 kuna. Izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine broj 143/2013), odredba o naknadama izmijenjena je i naknade su propisane u sadašnjem iznosu. U Prijedlogu izmjena i dopuna Zakona o javnoj nabavi s Konačnim prijedlogom zakona, a kojim su predložene navedene izmjene, kao obrazloženje povećanja naknada navedeno je da su „Rasponi procijenjenih vrijednosti te pripadajući iznosi naknada za pokretanje žalbenog postupka korigirani su zbog povećanja praga u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave iznad kojeg su

vrijednost nabave od 7.500.000,01 do 25.000.000,00 kuna, 4. 70.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave od 25.000.000,01 do 60.000.000,00 kuna, 5. 100.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave višu od 60.000.000,00 kuna. (2) Ako procijenjena vrijednost nabave nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe Državnoj komisiji ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka se plaća u iznosu od 10.000,00 kuna. Državna komisija pozvat će žalitelja na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tijekom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedostatnom iznosu. (3) Kada se žalba izjavljuje na odluku o odabiru ili poništenju za jednu ili više grupa predmeta nabave, naknada iznosi trećinu iznosa iz stavka 1. ovoga članka za svaku grupu predmeta nabave, ali ukupno ne više od iznosa navedenih u stavku 1. ovoga članka. (4) Na temelju dostavljenog dokaza o plaćanju naknade,	procijenjenu vrijednost nabave od 7.500.000,01 do 25.000.000,00 kuna, 4. 12.500,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave od 25.000.000,01 do 60.000.000,00 kuna, 5. 15.000,00 kuna za procijenjenu vrijednost nabave višu od 60.000.000,00 kuna. (2) Ako procijenjena vrijednost nabave nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe Državnoj komisiji ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka se plaća u iznosu od 5.000,00 kuna. Državna komisija pozvat će žalitelja na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tijekom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedostatnom iznosu. (3) Kada se žalba izjavljuje na odluku o odabiru ili poništenju za jednu ili više grupa predmeta nabave, naknada iznosi trećinu iznosa iz stavka 1. ovoga članka za svaku grupu predmeta nabave, ali ukupno ne više od iznosa navedenih u stavku 1. ovoga članka. (4) Na temelju dostavljenog	naručitelji obvezni primijeniti odredbe Zakona o javnoj nabavi." Budući da korekcija povećanja praga ne može opravdavati tako značajno povećanje iznosa naknade, naknadna tumačenja dodijelila su žalbenoj naknadi korektivnu funkciju smanjenja broja žalbenih postupaka. No, niti ta funkcija nije ispunjena jer posljednja izvješća DKOM-a i Uprave za sustav javne nabave za 2014. godinu ukazuju na činjenicu da se broj žalbi svake godine povećava. Uzimajući u obzir visinu pristojbi i sudskim postupcima, smatramo da je iznos pristojbe u postupcima javne nabave neprikladno visok te ga predlažemo sniziti na način kako je predloženo, zadržavajući pritom pravilo o povećanju naknade s povećanjem vrijednosti postupka nabave. Pritom je kao najniži iznos pristojbe propisan 5.000,00 kuna, koji je u sudskim sporovima najviši iznos plative pristojbe. U slučaju kad bi prethodno navedeni prijedlog o smanjenju naknada za pokretanje žalbenog postupka bio usvojen, smatramo da bi bilo potrebno razmotriti i uvođenje načelne nepovratnosti naknade, čak i u slučaju usvajanja žalbe. Naime, takva karakterizacija naknade za pokretanje žalbenog postupka učinila bi bespredmetnima žalbene postupke pokrenute samo radi odugovlačenja postupka i ishođenja troškova žalbenog postupka, čime bi se zasigurno utjecalo na ponuditelje prilikom donošenja odluke o pokretanju žalbenog postupka.
---	--	---

Državna komisija provjerava izvršenje uplate naknade za pokretanje žalbenog postupka na računu državnog proračuna. (5) Ako Državna komisija nakon zaprimanja žalbe utvrdi da dokaz o plaćanju naknade nije dostavljen uz žalbu ili provjerom ne može utvrditi da je naknada plaćena u propisanom iznosu, pozvat će žalitelja na uplatu naknade i dostavu dokaza o plaćanju naknade u roku koji ne smije biti duži od pet dana. Ako žalitelj ne postupi u skladu s pozivom Državne komisije, žalba će se odbaciti kao neuredna. (6) Tijela iz članka 141. stavka 2. ovoga Zakona oslobođena su plaćanja naknade za pokretanje žalbenog postupka. (7) Naknada za pokretanje žalbenog postupka uplaćuje se u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.	dokaza o plaćanju naknade, Državna komisija provjerava izvršenje uplate naknade za pokretanje žalbenog postupka na računu državnog proračuna. (5) Ako Državna komisija nakon zaprimanja žalbe utvrdi da dokaz o plaćanju naknade nije dostavljen uz žalbu ili provjerom ne može utvrditi da je naknada plaćena u propisanom iznosu, pozvat će žalitelja na uplatu naknade i dostavu dokaza o plaćanju naknade u roku koji ne smije biti duži od pet dana. Ako žalitelj ne postupi u skladu s pozivom Državne komisije, žalba će se odbaciti kao neuredna. (6) Tijela iz članka 141. stavka 2. ovoga Zakona oslobođena su plaćanja naknade za pokretanje žalbenog postupka. (7) Naknada za pokretanje žalbenog postupka uplaćuje se u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.	
---	--	--

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj
Andrea Doko Jelušić,
Izvršna direktorica T: 01 4836 777
E: andrea.doko@amcham.hr